

TAHİR ERDOĞAN ŞAHİN

(ÖZGEÇMİŞ)

(15.5.1957- Cengerli / Refahiye).

İlk, orta ve lise öğrenimini Erzincan'da, yükseköğrenimini Balıkesir Necati Bey Eğitim Enstitüsü'nde yaptı (1979). Daha sonra Tarih lisans programını tamamladı. Yüksek lisans ve doktora çalışmasını Genel Türk Tarihi Anabilim dalında yaptı.

Yüksek Lisans Tezi: *XI-XIV. Yüzyıllar Arası*

Erzincan ve Çevresi Tarihi.

Doktora tezi: *Son Buzul Çağı Sonrasında*

Toplumsal- Kültürel Farklılaşmalar ve

Uygarılıkların Doğuşu.

Erzincan ve Ankara'da öğretmenlik, Milli

Eğitim Bakanlığı / Talim ve Terbiye Kurulu'nda Eğitim Uzmanı ve Türk Kültür Şubesi Müdürlüğü görevlerinde bulundu. Bu süre içinde çeşitli tarih kitaplarının doğrudan, bir kısmının dolaylı olarak programını hazırladı. 26.12.1994'de İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ne atandı. Öğretim Üyesi olarak çalıştığı bu kurumdan 2007'de emekli olup köyüne (Cengerli – Refahiye / Erzincan) yerleşti.

Yazı hayatına, Erzincan'da çıkan bir günlük gazetede başladı (1975). Aynı gazetenin (Birlik) yazı işleri müdürlüğünü yürüttü (1977-1979).

Derinliğin Öyküsü (Roman) 1978 yılında tefrika edildi.

1979-81 yılları arasında ***Mengüceli*** adlı "Kültür Araştırma ve İnceleme Dergisi"ni çıkardı. Bu dergi on yedi sayı yayımlandı.

Erzincan Tarihi, yapılan şehir monografisi çalışmalarını tarih bilimi metodolojisine uygun olarak ele alındığı ilk eserlerden biridir. İki cilt olarak yayımlanmıştır (1985-87).

Üçler Vadisi ve Özlemişliğin Öyküsü'nde, şiir ve nesir birlikte, lirik tarzda ele alınmış; düşünce ve olaylar bir bütün olarak, zaman ve mekân boyutu aşılıarak vermeye çalışılmıştır. Kitapta yer alan şiir-hikâye metinlerinin bir kısmı 1980-1983 yıllarında yazılmış, bazıları dergilerde yayımlanmıştır. Taşıl Bir Efsanenin

Katip Notları adı altında yürüttüğü bu çalışmanın üçüncüsü ve setin son kitabının çalışmaları devam etmektedir.

İslâm Tarihi, Türk İslâm Devletleri ve Orta Çağ'da Avrupa Tarihi / Orta Çağ Tarihi eğitim fakültelerinde lisans düzeyinde eğitim yapan öğrencilere yönelik, akademik ölçülere uygun olarak hazırlanmış ve basılmıştır (2002).

Çağdaş Düşünce Hareketleri ve Siyasal Düşünce Tarihi, yeni ve özgün bir yaklaşımla ele alınmış çalışmalardır. Her iki eser de yazarın genel tarih anlayışına uygun olarak felsefî, sosyolojik ve siyasal düşüncelerin günümüze kadar gelen süreçleri analitik bir anlayışla sergilenmeye çalışılmıştır.

1986'da ***Erzincan Müzesi'***ni kurdu. Bir yıl bu müzenin müdürlüğünü yürütüp 570 yerleşim biriminin kültürel envanterini hazırladı. 1986-88 yılları arasında Türk Kütüphaneciler Derneği Erzincan Şubesi Başkanlığı yapmış, çeşitli faaliyetleri yanı sıra beş köye kütüphane kazandırmıştır. Katıldığı çeşitli sempozyum ve bilimsel toplantılarda sunduğu bildirilerinin bir kısmı basılmıştır.

Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri ve Türk Toplulukları Arasındaki Antlaşmalar ve İlişkiler adlı üç ciltlik çalışması MEB / Talim ve Terbiye Kurulu tarafından yayımlandı. 1988 yılında haftalık bir gazetenin düzenlendiği yarışmada araştırma inceleme dalında birincilik ödülü aldı.

Çeşitli lise ders kitaplarının da (***Tarih 1-2, Sanat Tarihi 1-2, İslâm Tarihi, Osmanlı Tarihi, Genel Türk Tarihi***) yazarıdır. 1990'lı yılların başında yenilenen programlar doğrultusunda ele alınan bu çalışmalar, ilk olmaları nedeniyle örnek teşkil etmişlerdir. 1989'da ***XI. Milli Eğitim Şûrası*** dokümanlarının kitaplaştırılmasında görev aldı.

Çeşitli dergi, armağan ve gazetelerde çok sayıda araştırma – inceleme ve edebiyat dallarında yazıları yayınlanmıştır. Kapsamlı biçimde ders notlarını hazırlayıp bastırıldığı; ***Prehistorya, İlk Çağ Tarihi ve Uygarlığı, Sanat Tarihi, Türk – İslâm Devletleri Tarihi, Ortaçağ Tarihi ve Uygarlığı, Türk Tarihi Coğrafyası***, yanı sıra İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesinde ***Sosyal Bilimlere Giriş, Orta Çağ Tarihi ve Uygarlığı, Çağdaş Dünya Tarihi, Çağdaş Düşünce Hareketleri ve Günümüz Dünya Sorunları*** derslerini vermiştir.

2006 yılında yayınlanan 8 çalışması arasında ***1. Bilim, Bilimler ve Bilgi Alanları, 2. Arkeoloji ve Sanat Tarihi, 3. Siyaset Bilimine Giriş ve Siyasal Düşünce Tarihi, 4 İslam Tarihi- Türk-İslam Devletleri ve Orta Çağda Avrupa, 5. Osmanlı Tarihi, 6. Sosyal Bilimlere Giriş*** adlı eserleri yer almaktadır.

Yedi cilt olarak tasarladığı “*Dünya Kültür ve Uygarlıklar Tarihi*” adlı çalışması yanı sıra “*Üçler Vadisi*”, “*Efes’ten Ötüken’e İpek Yolu’nun Ateş Kuleleri*”, “*Fütühatın Yedi Bilgesi*” adı altında tarih-doğa-toplum eksenli projelerinin yürütülmesi işiyle uğraşmaktadır.

I. Neşredilen Monografik Araştırma ve İncelemeler

(Erzincan ve çevresine ilişkin olanlar)

1. *Erzincan’ın Kültür Yapısının Tarihi Kaynakları ve İlin Anadolu Tarihi İçindeki Yerinin Önemi*, Tandırbaşı Dergisi, Ankara 1990, s.6-7.
2. *Refahiye Tarihi, Tarihi, Kültürü, Turizmi ve Folklorü İle Refahiye*, Ankara 1998, s.3-36.
3. *İlkçağlarda Erzincan (Devletler ve Halklar)*, Mengüceli, 1980, (7), s.4-6.
4. *(Tarihi Seyri İçerisinde) Erzincan’ın Siyasi İktisadi ve İçtimai Farklılaşması*, Mengüceli, 1979, (2), s.3-5.
5. *Selçuklular Zamanında Erzincan – Ermeni Hadiseleri / Ermeni Ayaklanmaları Kaynağı*, Mengüceli, 1979, (1), s.10, 11.
6. *Erzincan’ın Kültür Meseleleri ve “Erzincan Tarihi” Üzerine Tahir Erdoğan Şahin’le Bir Röportaj*, Doğu Gazetesi 15 Mart 1985.
7. *Erzincan Amblemi*, Erzincan 1986; (16.5.1986 tarihinde ilgili resmi ve yerel kuruluşların ilgililerinin yaptığı bir toplantıyla Halk Eğt. Merkez Md. 428 H.E.M. 360 sayılı bir yazıyla tescil edilmiştir. 36 s.)
8. *Refahiye*, Kaymakamlık Yayınları, Ankara 2013.
9. *Erzincan’da Mevlevilik Hareketleri*, 9. Milli Mevlana Kongresi, Selçuk Üniversitesi, 15-16 Aralık 1997, Konya.
10. *Erzincan; Büyük Avrasya’nın Aydınlik Kapısı*, Tandırbaşı Dergisi, Ankara.
11. *Üçler Vadisi Projesi*, Tandırbaşı Dergisi, Ankara.
12. *Urartulu taş ustası, iki güzel insan ve iki güzel kitap*, yazete.com.
13. *Dağlar ve Kartallar*, Mengüceli.
14. *Tarihi Eserlere Ve Kutsal Mekânlara Sahip Çıkmak*, Doğu Gazetesi.
15. *Erzincan’lı Hattatlar ve Hat Çalışmaları Üzerine Notlar*, Doğu Gazetesi.
16. *Erzincan Depremleri*, Deprem ve Erzincan, Erzincan Valiliği Yay., İstanbul 1992, s.36-38.
17. *Erzincan’da Bakırcılığın Öyküsü, Bakır Resim Sanatı ve Adnan Kılıç*, Doğu Gazetesi.

18. **Erzincan'ın Kurtuluş Mücadelesi**, Mengüceli.
19. **Rivayetler-Gerçekler. Kemah Kalesi ve Hz. Ali**, Mengüceli.
20. **Şehrimizdeki Bazı Yerlere Verilen Tarihi Adlar ve Ali Kemali**, Mengüceli,
21. **Leblebici Süleyman Baba**, Mengüceli.
22. **XIII. ve IV. Asırlarda Yaşayan Erzincanlı Nizameddin (Ier)**, Mengüceli.
23. **Cengerli Köyü Kale Çevresi Ören Yeri Yüzey Raporu** 1986.
24. **"Mengüçik" adı ve "Mengüçik Gazi" Hakkında Bazı Çelişkiler Üzerine**, Mengüceli.
25. **Ashirand'ın "Arziya"sından Geleceğin "Erzincan"ına**, Erzincan Dergisi, Sayı:2. 205.
26. **Tarihi Eserlere Ve Kutsal Mekânlara Sahip Çıkmak**, Doğu Gazetesi, 13 Mart 2014, 16:09
27. **Yok Edilen Tarihsel - Kültürel Varlıklarımız ve Erzincan – I-V**, Doğu Gazetesi, 2014.
28. **Erzincan- Kemah Arası Fırat Vadisi Kadim Yerleşim Alanları ve Yeryüzü-Tarih - İnsanlık Düşmanlarına Karşı Verilen Onurlu Mücadele**, Yeni Erzincan Gazetesi,2015.
29. **Kemah'ın Tarihsel Dokusu...**, Gündem 24 Gazetesi, 2015.

II. Akademik Yayınlar

(Genel Kültür- Bilim – Sanat)

- Bilim, Bilimler ve Bilgi Alanları**, Dikey Yayıncılık, Ankara 2006.
- Siyaset Bilimine Giriş ve Siyasal Düşünce Tarihi**, Dikey Yayıncılık, Ankara 2006.
- Arkeoloji ve Sanat Tarihi**, Dikey Yayıncılık, Ankara 2006.
- Sosyal Bilimlere Giriş (Sosyal Bilgilerin Temelleri)**, Dikey Yayıncılık, Ankara 2006.
- İslam Tarihi, Türk- İslâm Devletleri ve Orta Çağda Avrupa**, Dikey Yayıncılık, Ankara 2006.
- Osmanlı Tarihi**, Dikey Yayıncılık, Ankara 2006.
- Erzincan Tarihi I**, Ermat Yayınevi, Erzincan 1985.
- Erzincan Tarihi II**, Erzincan Hayra Hizmet ve Dayanışma Vakfı Yayınları, Erzincan 1987.
- Hayaşa Bölgesi Tarihi I-II**, Berikan Yayınevi, Ankara 2014.

MENGÜCELİ DERGİSİ: Erzincan’da 1979-1981 yılları arasında 17 sayı kadar çıkan Mengüceli kentin ilk kültür dergisidir.

ERZİNCAN AMBLEMİ: Resmi kurumlar ve STK ‘lar tarafından onaylanmış olup 1986 yılından itibaren kullanılmaktadır.

ÜÇLER VADİSİ- ÖZLEMİŞLİĞİN ÖYKÜSÜ: Edebiyat (hikâye-şiir) alanında yazılmışlardır.

III. Çalışmasına ve Yazımına Devam Edilip İlerde (2019) Neşredilecekler

1. **Dünya Kültür ve Uygarlıklar Tarihi** (7 cilt olarak tasarlanmıştır)
2. **Hayaşa Bölgesi Tarihi** (3. ve 4. Ciltler)
4. **Tarih, Tarih Bilimi ve Uygarlık**
- 5.1. **Mengüceli** (2 Cilt-Tıpkıbasım)
- 5.2. **Makaleler:** Bilim, Kültür ve Sanat konusunda neşredilmiş makaleler 3 cilt halinde kitaplaştırılacaktır.
6. **Yolun Tarihi ve Kültürü**
7. **Erzincan Tarihi** (5 cilt)